

Бўйинга кумуш тросс тақиш жоизми?

17:58 / 12.12.2018 10079

Кумуш узук эркакларга неча грамм миқдорда жоиз? Бўйинга, билакка кумуш тросслар тақиш жоизми?

Жавоб: Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳийм

«Бир одам Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келди. Унинг қўлида мис узук бор эди. У зот унга:

«Не бўлдики, мен сендан санамларнинг ҳидини топмоқдаман!?» дедилар. Бас, у (киши) уни ташлаб юборди. Сўнгра у (яна бир бор) келди. Унинг қўлида темир узук бор эди. У зот унга:

«Не бўлдики, мен сенда дўзах аҳлининг зийнاتини кўрмоқдаман!?» дедилар. Бас, у (киши) уни ташлаб юборди. Сўнгра:

«Эй Аллоҳнинг Расули, уни нимадан қилишим керак?» деди. У зот:

«Уни кумушдан қил ва бир мисқолга етказма» дедилар».

«Сунан» эгалари ривоят қилишган.

Шарҳ: Ушбу ривоятдан мусулмон эркак узук тақадиган бўлса, фақат кумушдан бўлган узук тақмоғи лозимлигини тушуниб оламиз. Бошқа кўпгина ҳадисларда эркак кишига тилла узук тақиш ҳаром экани айтилган. Бу ривоятда эса бошқа маъданлардан ҳам узук қилиш яхши эмаслиги ҳақида сўз кетмоқда. Келинг, бу маъноларни бир бошдан таҳлил қилиб чиқайлик.

«Бир одам Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келди. Унинг қўлида мис узук бор эди. У зот унга:

«Не бўлдики, мен сендан санамларнинг ҳидини топмоқда-ман!?» дедилар».

Демак, мусулмон эркак мисдан бўлган узук тақмоғи дуруст эмас. Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг мис узук тақиб олган одамга: «Не бўлдики, мен сендан санамларнинг ҳидини топмоқдаман!?» деганларини тушуниб олиш учун бир оз шарҳга эҳтиёжимиз тушади.

«Санам» деб юзи инсон шаклидаги бутга айтилади. Ўша пайтларда араб мушрикларининг кўплаб санамлари бўлиб, улар асосан мисдан тайёрланар экан. Шунинг учун ҳам одамлар ичида мис санамга ишлатиладиган маъдан деган тушунча ўрнашиб қолган экан. Бошқачароқ қилиб айтганда, мис деганда санамни, санам деганда мисни тушунадиган бўлиб қолишган экан.

Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам юқоридаги гапни ана ўша ҳолатдан келиб чиқиб айтган эканлар. Бинобарин, мис узук тақишнинг қабихлиги яна ҳам кучли бўлган.

«Бас, у (киши) уни ташлаб юборди».

Яъни ўша Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига мис узук тақиб келган киши у зотнинг мазкур гапларидан кейин қўлидаги мис узукни ечиб, ташлаб юборди.

«Сўнгра у (яна бир бор) келди. Унинг қўлида темир узук бор эди. У зот унга:

«Не бўлдики, мен сенда дўзах аҳлининг зийнати кўрмоқдаман!?» дедилар».

Мазкур саҳобий розияллоҳу анҳу, мис узук тақиш жоиз бўлмаса, темир узук бўлаверар, деган фикр ила Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг олдиларига яна бир бор келишида темир узук тақиб келибди. Лекин бу сафар ҳам Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан танбеҳ эшитди. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам унга:

«Не бўлдики, мен сенда дўзах аҳлининг зийнати кўрмоқдаман!?» дедилар.

У зотнинг айна ушбу жумлани айтишларининг боиси дўзах аҳлининг қўлоёқларига охиратда темирдан кишан солиниши сабабли экан. Шунинг учун ҳам мусулмон эркак учун темир узук макруҳ.

У ҳам бўлмаса, бу ҳам бўлмаса, нима бўлади ўзи? Худди шу савол мазкур узук тақишга ишқибоз саҳобий розияллоҳу анҳунинг хаёлларига ҳам келдида:

«Эй Аллоҳнинг Расули, уни нимадан қилишим керак?» деди».

Ана энди тўғри йўл тугилди. Ўзича ҳали уни, ҳали буни қилиб кўриб, шариатга тўғри келмагани учун танбеҳ эшитиб, паришон ҳол бўлгандан кўра, бирор ишни қилмоқчи бўлган одам «Бу масалада шариатнинг ҳукми қандай?» деб сўраб, билиб олиб, кейин уни амалга оширсан, олам гулистон.

Бу сафар ҳам шундай бўлди. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам узукни нимадан қилишнигина эмас, унинг вазни қанча бўлмоғи лозимлигини ҳам баён қилиб бердилар.

«Уни кумушдан қил ва бир мисқолга етказма», дедилар».

Мусулмон эркаклар узук тақадиган бўлсалар, кумуш узук тақсинлар. Исрофдан қочиш мақсадида узукка бир мисқолга ет-магудек кумуш сарфласинлар. *Валлоҳу аълам.*

“Зикр аҳлидан сўранг” китобидан